

Šta sledi u strategiji OPEC+ ?

EIA: Ponuda nafte nadmašuje potrošnju od Q2 2022.

Rystad: BigOil za 15 godina ostaje bez nafte?

Bloomberg: Gas iz Severnog tok 2 kreće ka Nemačkoj 1. oktobra

Tržište iznad politike – startuje Severni tok 2

Rekordno visoke cene fjučersa gasa na evropskim čvorištima

Trgovci berzanskim robama okreću trgovanju ugljenikom

EU carina na CO2 ne ukida besplatne dozvole za emisije rafinerijama

Gasprom Njeft prelazi sa Kinom na plaćanje u juanima

BUDUĆNOST
NA DELU

NAFTA

- Standard Chartered: Šta sledi u strategiji OPEC+ ? ..... [OVDE](#)
- OPEC+ želi da zadrži cene nafte na 65 do 75 USD/bbl, kaže šef Lukoila ..... [OVDE](#)
- Najveće svetske ekonomije premašuju potražnju za naftom od pre Covida ..... [OVDE](#)
- Hedž fondovi kupovali naftu po drugoj najbržjoj stopi u godini ..... [OVDE](#)
- EIA: Ponuda nafte nadmašuje potrošnju od Q2 2022. .... [OVDE](#)
- Gasprom Njeft prelazi na plaćanja u juanima u Kini ..... [OVDE](#)
- Saudijci snižavaju cene azijske nafte kako bi pridobili kupce ..... [OVDE](#)
- Rystad: BigOil za 15 godina ostaje bez nafte? ..... [OVDE](#)
- Eni kod Obale slonovače otkrio ogromno polje nafte ..... [OVDE](#)
- TotalEnergies potpisao 27 mlrd dolara vredan ugovor sa Irakom ..... [OVDE](#)
- Indijske kompanije ulaze u ruske projekte Vostok Oil i Arctic LNG-2? ..... [OVDE](#)
- Rusija i Belorusija dogovorile zajedničko tržište prirodnog gasa i nafte ..... [OVDE](#)
- UNKS: Kretanje cene nafte Brent ..... [OVDE](#)

ENERGETSKA TRANZICIJA

- Naftaši se okreću sirovinama za proizvodnju obnovljivog goriva ..... [OVDE](#)
- Trgovci berzanskim robama okreću trgovanju ugljenikom ..... [OVDE](#)
- EU carina na CO2 ne ukida besplatne dozvole za emisije rafinerijama ..... [OVDE](#)
- Sud pravde: Zakon EU iznad Ugovora o energetskej povelji ..... [OVDE](#)

GAS

- Završen gasovod Severni tok 2 ..... [OVDE](#)
- Bloomberg: Gas iz Severnog tok 2 kreće ka Nemačkoj 1. oktobra ..... [OVDE](#)
- Operator Severnog toka 2 razmatra transport vodonika kroz gasovod ..... [OVDE](#)
- Miler: Gas iz Severnog toka 2 stiže u EU za dolazeću sezonu grejanja ..... [OVDE](#)
- Rekordno visoke cene fjučersa gasa na evropskim čvorištima..... [OVDE](#)

REGION

- Lider: INA ostaje najveća hrvatska kompanija uprkos gubitku u 2020. .... [OVDE](#)
- TNG već poskupeo na pumpama u RS, ni cene goriva neće mirovati ..... [OVDE](#)
- UNKS: Cene goriva u regionu 09/SEP/2021. .... [OVDE](#)

NAFTA

Šta sledi u strategiji OPEC+ ?

LONDON - Povećanje proizvodnje OPEC+ verovatno će prestati nakon decembra kako bi se ograničilo povećanje zaliha 2022., ocenjuje britanska investiciona banka Standard Chartered u poslednjem izveštaju poslatom portalu *Rigzone*.

"Očekujemo da će se na svakom od sledeća dva sastanka dogovoriti daljnje povećanje od 400.000 barela dnevno, ali smatramo da će to biti zaustavljeno na sastanku u decembru", naveo je Standard Chartered.

Standard Chartered izračunava prosečno mesečno povećanje potražnje nafte zemalja OPEC+ za saldo 2021. godine na 417.000 barela dnevno (bd), što kompanija kaže da opravdava nastavak povećanja od 400.000 barela dnevno do decembra. Prema modeliranju banke, tržište upozorava, međutim, da je prosečno mesečno povećanje potražnje OPEC+ nafte samo 87.000 bd u prvom tromesečju 2022. godine, a blago se smanjuje u sledeća dva tromesečja.

"OPEC+ se suočava s ublažavanjem oporavka potražnje i povećanjem proizvodnje izvan grupacije, posebno u SAD-u", navodi Standard Chartered.

„Izgledi za 2022. već deluju izazovno; bilo kakav povratak iranske nafte promenio bi dinamiku OPEC+ iz nemogućnosti da se dodatno poveća proizvodnja u potrebu da se smanji gas ", dodaje banka.

Britanski finansijski kolos je ukazao da su donedavno mnogi analitičari govorili o krizi ponude i cenama od 100 USD po barelu 2021. godine, ali dodaje da postoji implikacija da bi cene bliže 60 USD po barelu predstavljale razumniji osnovni slučaj.

OPEC+ želi da zadrži cene nafte na 65 do 75 USD/bbl, kaže šef Lukoila

MOSKVA - Čelnik drugog po veličini ruskog proizvođača nafte Lukoil rekao je da su cene nafte od 65 do 75 dolara "ugodne" za potrošače i da grupa vodećih naftnih zemalja OPEC+ nastoji da zadrži taj raspon regulišući proizvodnju.

„Cene nafte potrebno je držati ispod 100 dolara po barelu kako bi se izbegla ulaganja u "neefikasne projekte", upozorio je u utorak u intervjuu za list *Kommersant*, Vagit Alekperov.

Predsednik i generalni direktor Lukoila je rekao da će ograničavanje proizvodnje nafte zavisiti od tržišnih uslova. "Regulacija (proizvodnje) može biti različita u zavisnosti od situacije", rekao je Alekperov.

"Za sada će septembar 2022. godine označiti prekretnicu u kojoj bi ograničenja trebala postupno nestati. Lukoil ima do 90.000 barela dnevno u praznoj proizvodnji, za šta se nadamo da će biti potrebno tržištu."

Najveće svetske ekonomije premašuju potražnju za naftom od pre Covida

NUJORK - Potrošnja nafte se preokrenula pa čak i nadmašila nivo pre pandemije u nekim od najvećih svetskih ekonomija, jer pad stopa infekcije Covid-19 podstiče oporavak aktivnosti, piše u četvrtak *OilPrice.com*.

Potražnja nafte u Kini, najvećem svetskom potrošaču energije, biće 13% veća u sledećem tromesečju nego u istom razdoblju 2019. pre pandemije, prema kineskom konsultantu SIA Energy. Indijska prodaja goriva produžila je prošlog meseca oporavak, dok je američka potrošnja naftnih derivata dostigla rekordnu vrednost. IHS Markit je saopštio da je Evropa upravo imala najbolju avgustovsku potrošnju benzina u poslednjih 10 godina.

ŽURIŠ? PLATI GORIVO IZ SVOG AUTOMOBILA

PREUZMI APLIKACIJU
DRIVE.GO

100%

SIGURNO
PLAĆANJE

Download on the
App Store

GET IT ON
Google Play

EXPLORE IT ON
AppGallery

Hedž fondovi kupovali naftu po drugoj najbržoj stopi u godini

LONDON - Hedž fondovi kupovali su naftu u nedelji do 31. avgusta po drugoj najbržoj stopi ove godine nakon što je uragan Ida poremetio naftne bušotine na moru i rafinerije na kopnu na području Meksičkog zaliva, piše u ponedjeljak **Reuters**.

Finansijski menadžeri kupili su tokom te nedelje ekvivalent od 60 miliona barela u šest najvažnijih naftnih fjučersa i opcija.

U prethodnih 10 nedelja fondovi su prodali ekvivalent od 268 miliona barela, prema evidenciji pozicija ICE Futures Europe i Američke komisije za trgovinu robnim fjučersima.

Međutim, u poslednje dve nedelje stopa prodaje se usporila, a cene su počele da rastu, najavljujući verovatnu prekretnicu i stvarajući povoljne uslove za novi talas kupovine.

U tom kontekstu, prekid proizvodnje nafte na moru u Meksičkom zalivu, dali su dodatni podsticaj preokretu.

Menadžeri fondova posebno su se usmerili na praćenje cena srednjih destilata, gde se raspon uzlaznih (bikovskih) dugih pozicija i silaznih (medveđih) kratkih popeo na 8,6 prema 1. Ovakav odnos je najviši od oktobra 2018., pre krize s koronavirusom i pre pojačavanja trgovinskog rata između Sjedinjenih Država i Kine, što je negativno uticalo na globalnu trgovinsku razmenu.

Budući da se očekuje da će potražnja za teretnom robom ostati velika, dok će ponovna pandemija ograničiti vazduhoplovni i privatni motorni promet, fondovi očekuju da će se neravnoteža u potražnji za rafiniranim proizvodima pogoršati, pojačavajući nedostatak dizela, ocenjuje Reutersov naftni ekspert John Kemp.

EIA: Ponuda nafte nadmašuje potrošnju od Q2 2022.

VAŠINGTON - Bez jasnog kraja pandemije i potencijalnih posledica širenja delta varijante, zabrinutost tržišta zbog projekcija potražnje nafte podstiče stalni pad cena sirove nafte, navela je u sredu američka Uprava za energetske informacije (EIA) u svom najnovijem Kratkoročnom energetskog pregled.

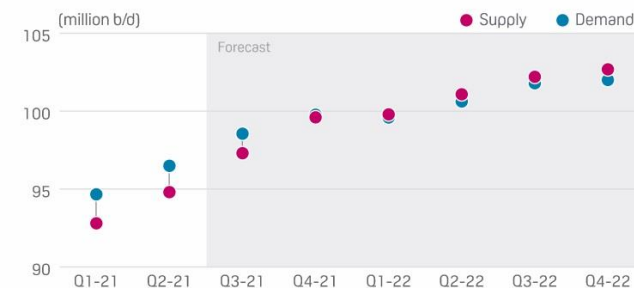
Agencija je smanjila svoju procenu cene sirove nafte WTI za 2021. za 24 centa/b na 65,69 USD/b i očekuje da će cene dodatno pasti 2022. godine na prosečno 62,37 USD/b. Slično, EIA je smanjila svoju procenu spot cene sirove nafte Brent za 2021. za 10 centi/b na 68,61 USD/b, zadržavajući svoju procenu za 2022 na 66,04 USD/b.

EIA je objavila da je stalno povlačenje globalnih zaliha nafte omogućilo rast cena nafte u poslednjih godinu dana nakon pada na početku pandemije, ali da će "rast proizvodnje iz OPEC+-a, američke nekonvencionalne nafte, kao i ponude iz drugih zemalja izvan OPEC-a nadmašiti usporavanje rasta globalne potrošnje i doprineti "padu cena nafte 2022.

Ispod: Tabela odnosa ponude i potražnje nafte po kvartalima u 2021. i 2022. (EIA)

GLOBAL OIL OUTPUT SEEN OVERTAKING GLOBAL OIL DEMAND IN 2022

Source: EIA

Gazprom njeft prelazi na plaćanja u juanima u Kini

MOSKVA - Gazprom njeft počeo je od septembra da izmiruje plaćanja za mlazno gorivo koje isporučuje u Kini u juanima, umesto u američkim dolarima, rekao je u prošli petak čelnik kompanije Aleksandar Djukov. Ruske naftne kompanije godinama su nastojale da se oslobode plaćanja u američkim dolarima za isporuke, dok Kina namerava učiniti juan međunarodno široko korišćenom valutom.

Analitičari kažu da je rešavanje plaćanja avionskog goriva u juanima takođe deo šire strategije ruskih kompanija za smanjenje rizika od američkih sankcija protiv njih.

"Počinjemo u septembru i do kraja godine možemo prebaciti sva plaćanja u Kini u juane", rekao je Djukov (foto) na marginama Istočnog ekonomskog foruma u Vladivostoku, prenosi agencija **TASS**.

Gasprom njeft nije prva i jedina ruska naftna kompanija koja želi odstupiti od američkog dolara u transakcijama za isporuku nafte.

Pre dve godine najveća ruska naftna kompanija Rosnjeft postavila je evro kao zadatu valutu za sav novi izvoz sirove nafte i rafiniranih proizvoda, kako bi izbegao američke sankcije.

Rusija i Kina će sve više koristiti rublju i juan u bilateralnoj trgovini, posebno u energetici, rekao je za **South China Morning Post** u ponedeljak Yang Jin, specijalista za ruske poslove u Kineskoj akademiji društvenih nauka.

"To može ojačati međunarodni uticaj juana i rublje ... i pomoći u odupiranju rizicima od spoljnih sankcija", dodao je Yang.

Saudijci snižavaju cene azijske nafte kako bi pridobili kupce

SINGAPUR - Saudijska Arabija smanjila je cene nafte za kupce u Aziji za naredni mesec za dvostruko više od očekivanog iznosa, što je znak da najveći svetski izvoznik sirove nafte želi pridobiti kupce na tom najekspanzivnijem svetskom tržištu, piše u ponedeljak **Bloomberg**.

Državni proizvođač Saudi Aramco, posle tri uzastopna povećanja prodajnih cena, koja su navela azijske rafinerije da se usmere na spot tržišta, umesto da koriste dugoročne ugovore sa Aramcom, odlučio se sada da vrati cene svih svojih vrsta nafte na početne nivoe.

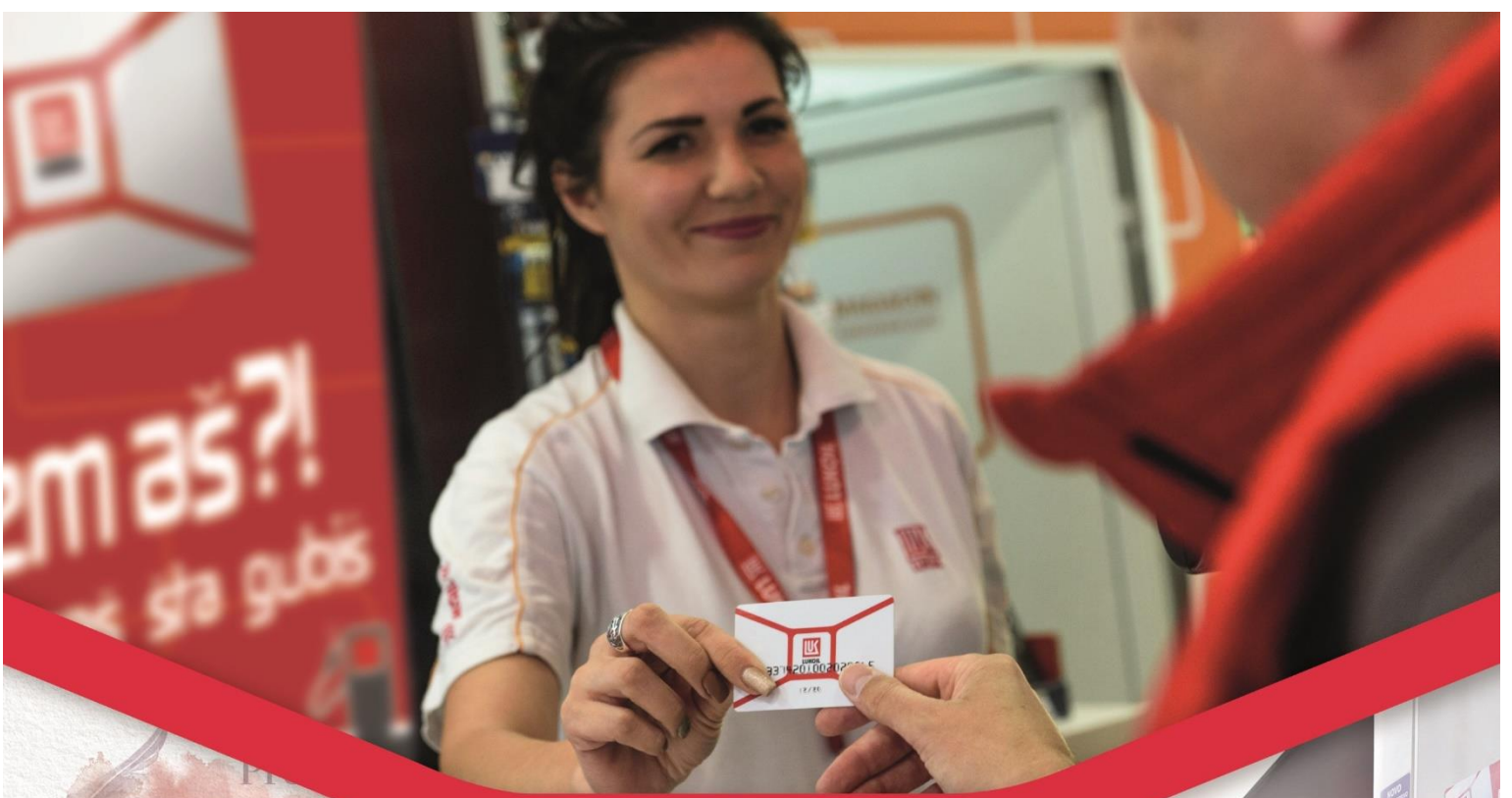
"S obzirom da će se domaća potražnja verovatno izravnati na jesen, Saudijci moraju usmeriti više barela za izvoz, pa je to još jedan razlog da ponude atraktivnije OSP-ove," objašnjava Giovanni Staunovo, robni analitičar u UBS Group AG

Aramco snižava cene svoje glavne sirove nafte Arab Light za 1,30 dolara po barelu, na premiju od 1,70 dolara više od regionalnog merila, navodi se u saopštenju. Prošle nedelje, analitičari azijskih berzi i rafinerija anketirani od Bloomberg-a, najavljivali su smanjenje prodajne cene nafte tog razreda za oko 60 centi po barelu.

Saudijska Arabija šalje više od 60% svog izvoza sirove nafte u Aziju, a najveći kupci su Kina, Južna Koreja, Japan i Indija.

LUKOIL kartica lojalnosti

BigOil za 15 godina ostaje bez nafte?

OSLO - Samo u prošloj godini, zbog velikih umanjena vrednosti, dokazane rezerve Big Oil -a pale su za 13 milijardi barela ekvivalenta nafte (boe), ili oko 15% podzemnih zaliha naftnih majorsa, pokazuje analiza firme **Rystad Energy** koju prenosi **OilPrice.com**.

Respektabilni konsultant sada kaže da će se preostale rezerve potrošiti za manje od 15 godina, osim ako Big Oil brzo ne pronađe više komercijalnih ležišta nafte.

Glavni razlog je pad investicija u istraživanje. Globalne naftne i gasne kompanije smanjile su svoja ulaganja za neverovatnih 34% u 2020. kao odgovor na smanjenje potražnje i pritisak akcionara, umornih od uporno loših povrata uloženi sredstava.

Trend ne pokazuje znakove poboljšanja: otkrića u prvom tromesečju ove godine iznosila su 1,2 milijarde boe, što je najniže u poslednjih 7 godina, a uspešne nekonvencionalne, ili *wildcat* bušotine dale su samo skromne nalaze.

ExxonMobil, čije su se dokazane rezerve smanjile za 7 milijardi boe u 2020. godini, ili 30%, u odnosu na nivo iz 2019. godine, bio je najteže pogođen nakon velikog smanjenja kanadskog naftnog peska i američkog gasa iz škrljaca.

U međuvremenu, Royal Dutch Shell je prošle godine zabeležio pad svojih dokazanih rezervi za 20% na 9 milijardi boe; Chevron je izgubio 2 milijarde boe dokazanih rezervi zbog umanjena vrednosti, dok je BP izgubio 1 boe. Samo su Total i Eni izbegli smanjenje dokazanih rezervi u poslednjoj deceniji.

Situaciju za BigOil dodatno komplikuje politika Bajdenov administracije, kao i klimatski aktivizam, što će verovatno otežati majorsima povratak na sretne dane bušenja, prenosi OilPrice.com.

Eni kod Obale slonovače otkrio ogromno polje nafte

RIM - Italijanska energetska kompanija Eni otkrila je ogromne rezerve nafte i gasa u moru kod Obale Slonovače. Novo naftno polje na dubini od 3.445 metara moglo bi sadržavati čak dve milijarde barela nafte i 51 milion kubnih metara gasa, saopšteno je 3. septembra iz vlade afričke države.

"Za Eni je to zaista veliko otkriće i dobra vest ako odluči da unovči svoj ulog", rekao je za **Reuters** energetski analitičar Jason Kenney. "Međutim, videćemo kako će akcionar reagovati u vezi s pritiskom za smanjenje upotrebe fosilnih goriva", dodao je.

TotalEnergies potpisao 27 mlrd USD vredan ugovor sa Irakom

BAGDAD - Francuski gigant TotalEnergies potpisao je u nedelju ugovor od 27 milijardi dolara ulaganja u proizvodnju nafte, gasa i solarne energije u Iraku, koji se suočava s akutnom energetsom krizom.

TotalEnergies nije direktno potvrdio **AFP**-u vrednost ili trajanje ugovora, koji je potpisan u Bagdadu nakon višemesečnih pregovora i nekoliko poseta člника TotalEnergies Patrick-a Pouyanne-a

Međutim, AFP iz iračkih zvaničnih izvora saznaje da francuski majors planira u početku investiciju od 10 milijardi dolara u infrastrukturu, od čega će uslediti drugi krug ulaganja od 17 milijardi dolara.

"Ovo je najveća investicija zapadne kompanije u Iraku", rekao je na svečanosti potpisivanja ugovora U Bagdadu ministar nafte Ishan Ismail.

HIP

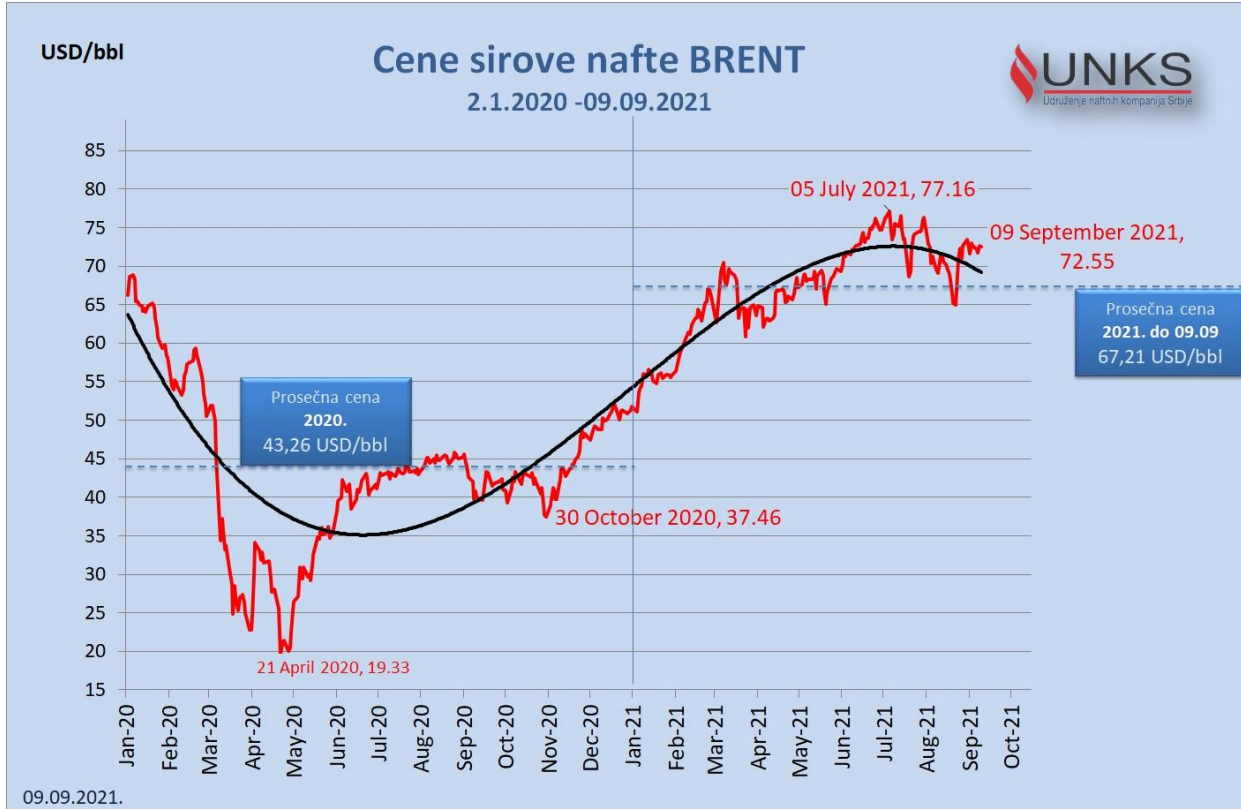
PETROHEMIJA

HIDLEX

HIDTEN

HIDREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

INFORMATIKA

Poslovna inteligencija

ZAKAŽITE RAZGOVOR SA NEKIM OD NAŠIH EKSPERATA

Indijske kompanije ulaze u ruske projekte Vostok Oil i Arctic LNG-2?

MOSKVA - Najveće indijske energetske kompanije, uključujući ONGC Videsh, razmatraju kupovinu udela u gigantskom ruskom naftnom projektu Vostok, kao i o planiranom projektu utečnjelog prirodnog gasa Arctic LNG-2, rekao je indijski ministar nafte Hardeep Singh Puri.

"Razgovaralo se o brojnim novim potencijalnim ulaganjima u Vostok Oil, Arctic LNG-2 i petrohemikalije", rekao je novinarima u Moskvi Puri, koji je boravio u Rusiji na Istočnom ekonomskom forumu u Vladivostoku.

OVL, prekomorski ogranak državne kompanije Oil and Natural Gas Corp (ONGC), procenjuje moguću kupovinu manjinskog udela u projektu Vostok Oil, koji sadrži kombinovane procenjene resurse od preko 6 milijardi tona ili oko 44 milijarde barela nafte premium kvaliteta, piše **Bloomberg**.

Prema Purijevim rečima, indijske naftne kompanije već su uložile oko 16 milijardi dolara u ruski naftni i gasni sektor, uključujući projekte kao što su Sahalin-1, Vankor i Taas-Yuryakh, a isto toliko Rusija je uložila u Indiju.

Prema Rosnjeftu, proizvodnja nafte u Vostok Oil klasteru mogla bi dostići 115 miliona tona, odnosno oko 2,3 miliona barela dnevno, do 2033. godine.

Novatek, najveći ruski proizvođač LNG-a, poseduje 60% udela u projektu Arctic LNG-2 vrednom 11 milijardi dolara. Francuski TotalEnergies i japanski konzorcijum imaju po 10% udela u projektu, koliko i kineski CNPC i Cnooc.

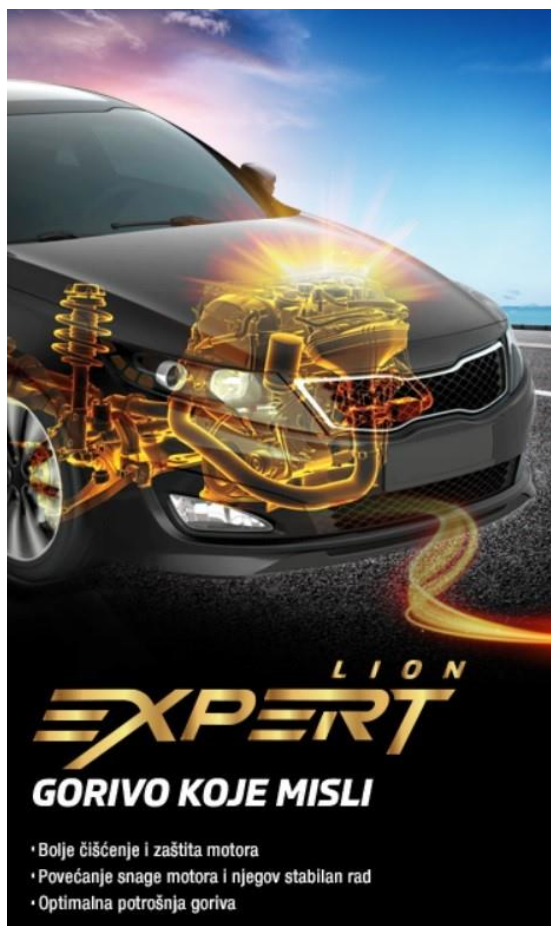
Partneri očekuju da će prvi izvoz krenuti 2023. godine, a pogon Arctic LNG 2 dostići će puni kapacitet od 19,8 miliona tona 2025. godine.

Rusija i Belorusija dogovorile zajedničko tržište prirodnog gasa i nafte

MOSKVA - Čelnici Rusije i Belorusije dogovorili su u četvrtak uspostavljanje zajedničkog tržišta gasa i nafte u okviru jačanja ekonomske integracije dve zemlje suočene s sankcijama Zapada.

Putin i Lukašenko su na konferenciji za medije u Moskvi rekli da su dogovorili 28 planova integracije koji obuhvataju zajednički pristup u makroekonomskim politikama, uključujući monetarnu politiku, poreske i carinske propise. Takođe su najavili planove za integraciju njihovih tržišta energenata.

Putin je rekao da će dve zemlje pre decembra 2023. potpisati dokument o zajedničkom tržištu prirodnog gasa i zaključiti slične sporazume za naftu i električnu energiju, prenosi **Reuters**.

ENERGETSKA TRANZICIJA

Naftaši se okreću sirovinama za proizvodnju obnovljivog goriva

HJUSTON - Chevron i agro gigant Bunge potpisali su memorandum o razumevanju za stvaranje zajedničkog ulaganja koje će razvijati sirovine s niskim intenzitetom ugljenika za obnovljiva goriva, **saopštile** su kompanije 2. septembra.

Bunge i Chevron su rekli da će zajedničko društvo "uspostaviti pouzdan lanac snabdevanja od poljoprivrednika do benzinske pumpe za obe kompanije".

Kao najveći prerađivač uljarica na svetu, Bunge će doprineti 50-50 partnerstvu svojim pogonima za preradu soje u Luizijani i Illinoisu, a Chevron će u gotovini uložiti oko 600 miliona dolara.

Chevron bi imao pravo na korišćenje sojinog ulja kao sirovine za proizvodnju obnovljivog dizela i održivog avionskog goriva, kažu kompanije.

Kako sve više kompanija najavljuje početak proizvodnje obnovljivih dizela, snabdevanje sirovinama postaje sve veća briga.

Najava iz Chevrona i Bungea dolazi nekoliko nedelja nakon što je Marathon Petroleum osnovao zajedničko društvo sa poljoprivrednim gigantom za preradu Archer Daniels Midland (ADM) za proizvodnju obnovljivog dizela od sojinog ulja u Severnoj Dakoti.

Phillips 66 je u aprilu kupio manjinski udeo u planiranoj rafineriji za preradu soje u Ajovi.

Trgovci berzanskim robama okreću trgovanju ugljenikom

NUJORK - S obzirom na to da vlade, regulatori, aktivni investitori i grupe za zaštitu životne sredine usmeravaju sve jaču akciju na smanjenje emisije ugljenika, bilo je samo pitanje vremena kada će emisije postati posao, piše **OilPrice.com** i ocenjuje da bi tržište dozvola za emisije CO2 moglo nadmašiti vrednost tržišta nafte.

Mogućnosti za zaradu su velike. Prema OECD-u, dozvole za emisije CO2, koje se trenutno trguju u Evropi (EU ETS) po ceni od oko 60 USD po toni, moraju se popeti na 147 USD po toni kako bi ciljevi s nultom nulom bili dostižni, pa ne čudi da trgovci robom ulaze na ovo novo globalno tržište.

Wall Street Journal objavio je prošle nedelje da su naftni giganti Shell i BP već izgradili značajne poslovne sektore za trgovinu ugljenikom. Njihovo poslovanje trenutno je usmereno na EU, zbog dobro razvijenog ETS tržišta.

Evropsko tržište emisija, zajedno s manjim, regionalnim tržištima emisija u Kaliforniji i Novom Zelandu, prošle godine je imalo obrt od preko 280 milijardi dolara, prenosi WSJ. To je povećanje od 23 posto u odnosu na prethodnu godinu, a izgledi su sjajni. Analitičari kompanije **Wood Mackenzie** izračunali su da bi globalno tržište dozvola za emisije CO2 moglo dostići 22 biliona dolara do 2050. godine.

I to nije sve. Prema čelniku sektora za trgovanje ugljenikom globalne trgovačke kompanije Trafigura, tržište CO2 moglo bi premašiti veličinu tržišta nafte do 2030. godine, pa čak i do 2025. godine, ako propisi dođu dovoljno brzo i budu dovoljno oštri.

U međuvremenu, cena CO2 će verovatno dodatno rasti, pa nije preterano spekulirati da bi u nekom trenutku u udaljenoj budućnosti dozvole za emisije CO2 mogle čak doživeti manjak na tržištu, konstatuje **OilPrice.com**.

EU carina na CO2 ne ukida besplatne dozvole za emisije rafinerijama

BRISEL - Više od polovine besplatnih dozvola za emisije ugljenika (eng. EUA), koje dopuštaju određenim kompanijama iz EU da ispuštaju CO2 bez plaćanja, ostaće na snazi prema trenutnim planovima za meru koja je trebalo da ih zameni, ocenjeno je u klimatskim istraživačkim centrima, piše **Euractiv**.

U julu je Evropska komisija predložila, kao zamenu za besplatne EUA, mehanizam prilagođavanja ugljenika na granici (CBAM). Međutim prema istraživačkom klimatskom think-tank Ember, industrijski sektori uključeni u prvo uvođenje CBAM-a predstavljaju samo 47% korisnika besplatnih dozvola.

To ostavlja 53% ukupnih besplatno dodeljenih EUA netaknutih novim zakonodavstvom, što znači da sektori poput stakla, hemikalija i rafinerijskih proizvoda, neće videti promene, konstatuje Ember.

Prema predlogu objavljenom u julu, prekogranična taksa na CO2 trebalo bi da se pokrene 2023. godine s probnim razdobljem od tri godine u kojem se neće naplaćivati nikakve naknade. Pre isteka ovog razdoblja, Evropska komisija će podneti izveštaj o šemi i eventualno predložiti njeno proširenje.

Diesel Avio garantuje:

- Povećan cetanski broj koji omogućava bolje ubrzanje, smanjenje buke i vibracija

Neka Vaš motor poleti!

Sud pravde: Zakon EU iznad Ugovora o energetskej povelji

LUKSEMBURG - Sud pravde Evropske unije je presudio da je međunarodni ugovor na koji su se zagađivačke energetske kompanije pozivale tražeći odštetu od vlada koje osujete njihove investicije nekompatibilan sa pravom EU.

Ugovor o energetskej povelji (ECT) omogućava kompanijama da tuže strane zemlje zbog odluka koje utiču na njihova ulaganja u energiju. Poslednji slučaj je tužba koju je nemački energetske kolos RWE pokrenuo protiv Holandije zbog klimatske politike kojom ograničava radni vek njenoj najnovijoj termoelektrani na ugalj u toj zemlji.

Međutim, 2. septembra je najviši evropski sud presudio da se ECT ugovor ne može koristiti u tužbama između zemalja EU jer proces podriva ulogu sudova Evropske unije.

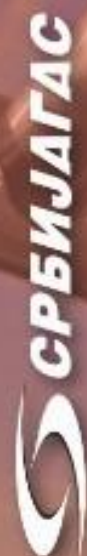
"Pravno je to kraj Ugovora o energetskej povelji", rekla je za **Euractiv** pravnica ekološke organizacije ClientEarth, Amandine Van Den Berghe.

Prema mišljenju Suda, „očuvanje autonomije i posebnog karaktera prava EU isključuje mogućnost da Ugovor o energetskej povelji nametne iste obaveze državama članicama“.

Ugovor o energetskej povelji potpisan je 1994. godine radi obezbeđenja energetske sigurnosti u zemljama bivšeg Sovjetskog Saveza. Sada prolazi kroz proces reforme među svojih 53 potpisnika.

Godine 2019. zemlje EU dale su Evropskoj komisiji mandat za reviziju ugovora, rekavši da mora vratiti "Evropi pravo da uređuje" u oblastima poput klimatskih promena i prava radnika.

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

ЈП „Србијагас“
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1004, +381 21 481 2703 / Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

GAS

Završen gasovod Severni tok 2

ZUG (Švajcarska) - U Baltičkom moru danas je zavarena poslednja cev gasovoda Severni tok 2, a naredni korak je spajanje nemačkog i danskog kraka, nakon čega bi cevovod bi mogao biti pušten u rad do kraja godine, saopštio je u ponedeljak operator projekta, kompanija Nord Stream 2.

„Sledeći korak biće spajanje deonice gasovoda sa obale Nemačke sa deonicom u vodama Danske metodom iznad vode, a zatim će se uraditi poslovi na puštanju u rad drugog kraka, kako bi gasovod počeo da radi do kraja godine“, navodi se u saopštenju, prenosi **Sputnjik**.

I vlasnik projekta, kompanija Gasprom izvestila je na svom kanalu na Telegramu o završetku radova na Severnom toku 2.

Severni tok 2 predviđa izgradnju još dva kraka gasovoda ukupnog kapaciteta 55 milijardi kubnih metara gasa godišnje od obale Rusije, preko Baltičkog mora, do Nemačke, paralelno sa Severnim tokom 1, istog kapaciteta. Projekat realizuje Nord Stream 2 AG sa jedinim akcionarom – kompanijom Gasprom, čiji su finansijski partneri kompanije Royal Dutch Shell, E.ON, OMV, Wintershall and ENGIE.

Bloomberg: Gas iz Severnog tok 2 kreće ka Nemačkoj 1. oktobra

MOSKVA/LONDON - Gasprom planira da od sledećeg meseca počne transport prirodnog gasa kroz jedan od najkontroverznijih cevovoda na svetu, prenosi u četvrtak **Bloomberg** saznanja od lica neposredno upućenih u plan kompanije.

Ruski gasni gigant želi da 1. oktobra počne sa isporukama goriva prema Nemačkoj preko prve cevi Severnog toka 2, rekli su ljudi koji su zatražili da ne budu identifikovani jer su informacije privatne, prenosi agencija. Tajming konkretnih protoka u evropsku gasovodnu mrežu i dalje će zavisiti od odluke nemačkog regulatora, precizira Bloomberg. Dugoočekivani gasovod mogao bi pružiti određeno olakšanje evropskim tržištima gasa suočenih sa krizom u snabdevanju pred početak grejne sezone i zime, uz već rekordno visoke cene gasa. To je takođe pobeda za odlazeću nemačku kancelarku Angelu Merkel, koja je podržavala projekat 10 godina usprkos protivljenju ključnih saveznika poput SAD -a, navodi agencija.

Gasprom nije želeo da komentariše ovu informaciju Bloomberga.

Kompanija je već najavila da bi naftovod ove godine mogao pretočiti 5,6 milijardi kubnih metara goriva.

Miler: Gas iz Severnog toka 2 stiže u EU za dolazeću sezonu grejanja

MOSKVA - Prve isporuke prirodnog gasa gasovodom Severni tok 2 očekuju se tokom

predstojeće sezone grejanja krajem ove godine, rekao je predsednik Uprave Gasproma Aleksej Miler (foto) tokom

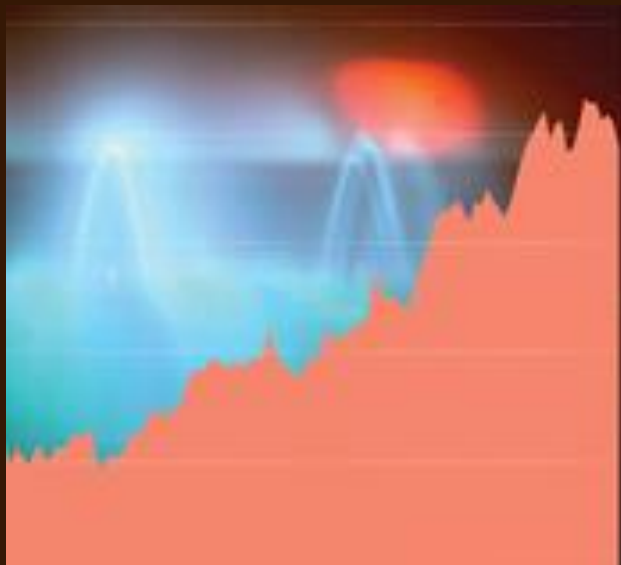
ovonedeljnog konferencijskog poziva posvećenog Danu radnika u naftnoj i gasnoj industriji, javila je novinska agencija **TASS**.

Rekordno visoke cene fjučersa gasa na evropskim čvorištima

AMSTERDAM - Evropski fjučerski prirodni gasa skočili su u ponedjeljak na rekordno visoke nivoe jer se količina ruskog gasa koja teče u Evropu kroz ključnu ulaznu tačku smanjila, dodatno smanjujući već premale zalihe, piše **Bloomberg**.

Sa zalihama za oko 20% ispod sezonskog proseka, samo nekoliko nedelja pre sezone grejanja, Evropa će se suočiti sa vrlo teškom zimom, a ekstremni vremenski događaji mogli bi povisiti cene preko 100 evra po megavat-satu, rekao je Julien Hoarau, čelnik pariskog konsultanta Engie EnergyScan.

Tokovi gasa na nemačkoj stanici Mallnow, koja rukuje ruskim gorivom iz velikog tranzitnog cevovoda, opali su na najniži nivo u dve nedelje. Količine ove rute počele su padati krajem jula.

S druge strane, očekuje se da će potražnja u Aziji nastaviti da odvlačiti terete LNG-a iz Evrope, dodaje agencija.

Fjučerski za holandski gas za isporuke u prvom mesecu u ponedjeljak su u jednom momentu porasli za 4,2%, na rekordnih 53,68 evra po megavat-satu, da bi se kasnije spustili na 52,55 evra.

Operator Severnog toka 2 razmatra transport vodonika kroz gasovod

BEČ - Kompanija Nord Stream 2, operator gasovoda Severni tok 2, analizira tehničku izvodljivost transporta vodonika tim cevovodom, izjavio je bivši čelnik austrijskog OMV-a Rainer Seele u intervjuu za rusku agenciju **TASS**.

"Koliko znam, Nord Stream 2 sprovodi takve studije", rekao je odgovarajući na pitanje o tehničkoj izvodljivosti transporta vodonika.

"To je tehnički izvodljivo, ali jasno je da vodonik i prirodni gas imaju različita svojstva i različite rizike", rekao je Seele.

"Zapravo, nije važno kakvu ćemo vrstu gasa isporučivati kroz Severni tok 2. Važno je da je gasovod potreban", zaključio je.

OMV **MAXX Motion**
Performance Fuels

„ZA MENE
**NAJBOLJE
GORIVO**“

MILOŠ PAVLOVIĆ
Trostruki šampion sveta
u auto sportu

NAŠE NAJBOLJE GORIVO*

- VIŠE PREDENIH KILOMETARA
- ČIST MOTOR
- MAKSIMALNE PERFORMANCE

Energija za bolji život. **OMV**

REGION

Lider: INA ostaje najveća hrvatska kompanija uprkos gubitku u 2020.

ZAGREB – Uprkos padu prihoda i gubitku, naftna kompanija INA, pod upravom mađarskog MOL-a, je ostala na čelu TOP deset hrvatskih kompanija prema poslovnim rezultatima u 2020., pokazuje tradicionalna publikacija '1000 najvećih' koju je ove nedelje objavio hrvatski nedeljnik **Lider**.

INA je prošle godine registrovala pad prihoda od 34%, na 7,4 milijarde kuna (989 miliona evra) i gubitak veći od milijarde kuna (134 miliona evra). Trgovački lanac supermarketa, Konzum plus se 31-postotnim rastom približio na 4,2 milijarde zaostatka (2019. razlika je bila gotovo 14 milijardi). S druge strane, iz deset najvećih ispali su i Crodex derivati dva (sa 7. na 13. mesto) i Petrol (sa osmog čak na 23.).

Doduše, kako je vlasnik Crodexa, Ivan Čermak svoju firmu prodao Petrolu, objedinjena kompanija sa 6,7 milijardi kuna ukupnih prihoda prošlu godinu završila bi na petoj poziciji, a u normalnim godinama za naftni sektor ostvarivali su zajedno više od deset milijardi kuna. S takvim potencijalom narednih bi se godina mogli upustiti u bitku za drugo mesto, piše **Lider**.

TNG već poskupeo na pumpama u RS, ni cene goriva neće mirovati

BANJALUKA - Na benzinskim pumpama širom RS došlo je do poskupljenja TNG-a, čak do 10 feninga po litru, dok se u narednom periodu očekuje i skok cene goriva, pišu početkom nedelje **Nezavisne novine**.

“Postoji mogućnost da narednih dana dođe do povećanja ulaznih cena iz rafinerija i drugih eksternih izvora snabdevanja, a samim tim i cena na benzinskim pumpama Republike Srpske, rekao je za **Nezavisne** Dragan Trišić, predsednik Grupacije za promet naftom i naftnim derivatima Privredne komore RS.

Zasad su cene goriva na pumpama stabilne, kreću se od 2,11 do 2,18 KM za BMB95 i od 2,04 do 2,15 KM za ED5 zavisno od distributera i regije”, ističe Trišić.

Kako je rekao, cene će blago rasti u narednom periodu, ali svakako će zavisiti od ulaznih cena i dinamike berzanskih kretanja, kao i zaliha distributera koje se prodaju po eventualno starim, nižim ulaznim cenama, dodao je on.

“Ponovo se vraća period nestabilnosti, kada se može očekivati da geopolitika diktira globalna kretanja ponude i potražnje, restrikcije. Svedoci smo razvoja događaja s pandemijom, geopolitičkim konfliktima, migrantskom krizom i apokaliptičnim scenama nevremena, te u tom smislu treba zaključiti da nema izgleda za stabilnost, a mi smo malo tržište koje oseti sve promene”, zaključio je Trišić.

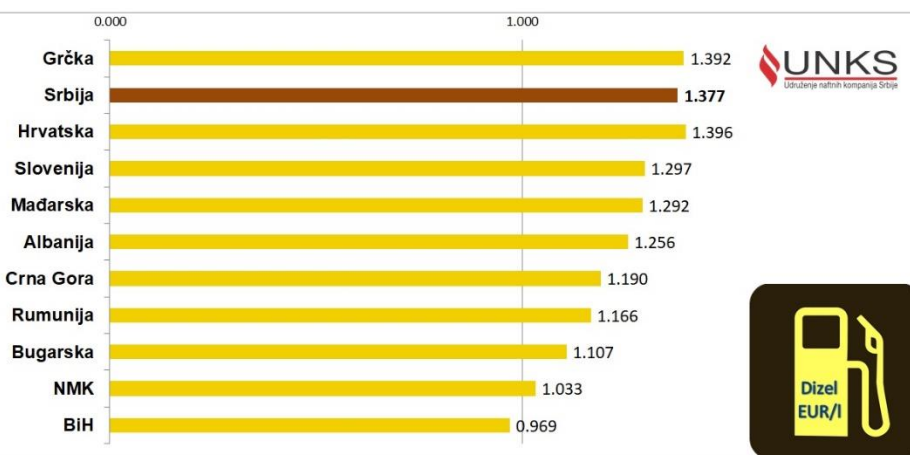

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 06.09.2021. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

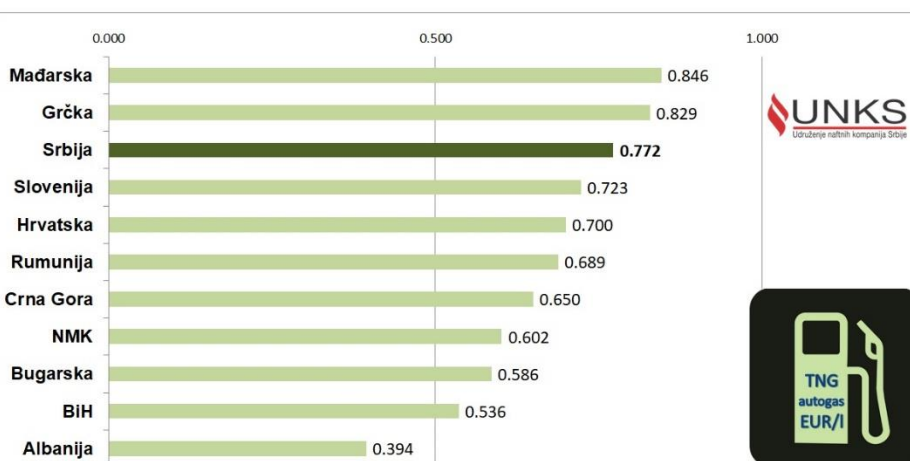
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
		
Grčka	1.682	+30.10%
Hrvatska	1.448	+11.99%
Srbija	1.368	+5.79%
Crna Gora	1.360	+5.19%
Mađarska	1.296	+0.22%
Albanija	1.273	-1.56%
Slovenija	1.249	-3.40%
Rumunija	1.197	-7.39%
NMK	1.171	-9.44%
Bugarska	1.133	-12.38%
BiH	1.046	-19.10%
Prosečna cena u regionu	1.293	

Dizel EN590 (EUR/l)		
	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
		
Grčka	1.392	+13.62%
Srbija	1.377	+12.40%
Hrvatska	1.396	+13.99%
Slovenija	1.297	+5.87%
Mađarska	1.292	+5.45%
Albanija	1.256	+2.54%
Crna Gora	1.190	-2.86%
Rumunija	1.166	-4.82%
Bugarska	1.107	-9.60%
NMK	1.033	-15.71%
BiH	0.969	-20.87%
Prosečna cena u regionu	1.225	

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
		
Mađarska	0.846	+27.05%
Grčka	0.829	+24.46%
Srbija	0.772	+15.94%
Slovenija	0.723	+8.57%
Hrvatska	0.700	+5.13%
Rumunija	0.689	+3.37%
Crna Gora	0.650	-2.42%
NMK	0.602	-9.67%
Bugarska	0.586	-12.02%
BiH	0.536	-19.57%
Albanija	0.394	-40.83%
Prosečna cena u regionu	0.666	

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave